Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séŭ 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 73. Brașovŭ, Sâmbătă, 2 (14) Aprilie 1888.

Nou abonamentŭ la „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe șése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Domniĭ, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașovŭ, 1 Aprilie st. v. 1888.

Totŭ mai multŭ prinde rădăcinĭ părerea, că conflictulŭ dintre principele Bismark și familia împĕrătéscă nu l'a născutŭ numai cestiunea căsătoriei principesei Victoria, a fiicei împĕratului, cu prințulŭ de Battenberg, ci că suntŭ alte multŭ mai grave cause, carĭ l'au pricinuitŭ.

Foile germane, carĭ demonstrativŭ iau partea lui Bismark în acestŭ conflictŭ susținŭ că este vorba de o luptă pe viață pe mórte între influința cancelarului și influințele ce se grupéză împrejurulŭ familiei împĕrătescĭ.

Se asigură că cancelarulŭ germanŭ, care este cuprinsŭ de mare amărăciune din causa resistenței ce a întîmpinat'o la palatŭ în timpulŭ din urmă, a declaratŭ categoricŭ, că séu se va înlătura cu totulŭ proiectulŭ de căsătoriă alŭ fiicei împĕratului cu fostulŭ principe alŭ Bulgariei și tóte vorŭ rĕmâne în *statu quo* și în privința *politicei interióre*, séu îșĭ va da demisiunea și se va retrage la moșia sa.

De aicĭ se póte conchide, că se tractéză totodată și de cestiunĭ însemnate privitóre la politica interióră și că se pretinde dela Bismark ca sĕ-șĭ schimbe séu sĕ-șĭ modifice atitudinea sa de până acum în afacerile interióre ale împĕrăției.

Crisa a devenitŭ așa de acută mai cu sémă fiindcă o parte mare a pressei a datŭ pe față conflictulŭ înainte de a se fi aplanatŭ. Multe ḑiare de tóte culorile au luatŭ partea cancelarului și au adusŭ în discusiune popularitatea cancelarului, punêndu-o față în față cu voința și autoritatea împĕratului. Unele foi au mersŭ chiar așa de departe a ḑice că entusiasmulŭ poporului germanŭ aparține mai multŭ cancelarului și activitătii sale și că împĕrătésa, care jócă unŭ rolŭ de căpetenià în acestŭ conflictŭ, ar fi chiar nepopularŭ.

Se vede că din causa acésta a întreprinsŭ împĕrătésa o călĕtoriă în provincia Posen, avêndŭ de scopŭ a dovedi, că entusiasmulŭ poporului nu este unilateralŭ, ci că elŭ e pĕtrunsŭ ca și odinióră de iubire și alipire cătră familia domnitóre, cătră împĕratulŭ ca și cătră împĕrătésa. Și'ntr'adevĕrŭ în mânia sgomotelorŭ lățite despre nepopularitatea împĕrătesei, acésta a fostŭ primită pretutindenĭ în cursulŭ călĕtoriei sale cu cea mai mare lealitate și cu entusiasmŭ din partea poporului.

In urma acestui mare succesŭ moralŭ dobênditŭ cu ocasiunea călĕtoriei împĕrătesei Victoria, se ḑice că i s'a datŭ sfatulŭ împĕratului de a considera cestiunea căsătoriei din vorbă ca o afacere curatŭ familiară, care nu mai are nevoiă de consimțĕmêntulŭ consiliarilorŭ sĕi politicĭ. Totodată însĕ se asigură că în privința acésta nu se va lua o decisiune definitivă până ce nu va sosi în Berlinŭ regina Victoria a Angliei, mama împĕrătesei.

Intr'aceea principele Bismarck a avutŭ o lungă conferență cu împĕratulŭ și o convorbire cu împĕrătésa și telegramele cele mai nonĕ, ce ne sosescŭ din Germania, ne spunŭ că resultatulŭ acestorŭ convorbirĭ este, deocamdată celŭ puținŭ, favorabilŭ pentru cancelarŭ. Din Berlinŭ ni se anunță că s'a stabilitŭ o înțelegere între Bismark și împĕratulŭ înlăturându-se planulŭ căsătoriei principesei împĕrătescĭ cu prințulŭ Alexandru.

S'a accentuatŭ că în atacerea căsătoriei, după ce ea a fost înainte de vreme dată publicității, Bismarck nu mai putea ceda. Pe ce basă s'a restabilitŭ dér înțelegerea între cancelarŭ și împĕratŭ? Póte că nu greșimŭ décă admitemŭ, că Bismark a trebuitŭ sĕ cedeze celŭ puținŭ în unele cestiunĭ ale politicei interióre, cu care nu conglăsuesce pe deplinŭ împĕratulŭ.

Așteptămŭ sĕ vedemŭ décă se va confirma scirea de mai susŭ. „Gazeta de Colonia“ nu vorbesce de-o aplanare definitivă, ci numai provisoriă a crisei, ḑicêndŭ că pentr'unŭ timpŭ órecare șĭ-a perdutŭ caracterulŭ acutŭ.

Réa impresiune trebue că a făcutŭ asupra împĕratului și agitațiunea, ce s'a pusŭ în scenă de-o parte a pressei spre a se documenta prin adrese trimise cancelarului, că poporulŭ voiesce cu orĭ-ce prețŭ ca acesta sĕ rĕmână la postulŭ sĕu și că de aceea împĕratulŭ va trebuĭ sĕ-i cedeze. Au dreptate cei ce susținŭ, că prin asemenĭ procederĭ se violéză autoritatea monarchică și se sgudue tradițiunile monarchice, carĭ păreau a avé rădăcinĭ atâtŭ de afunde tocmaĭ în Germania.

Interesulŭ celŭ mare, cu care se urmăresce pretutindenĭ conflictulŭ dintre Bismark și familia împĕrătéscă, este fórte naturalŭ, căcĭ, retragerea eventuală a cancelarului ar aduce o mare schimbare in politica enropénă.

E caracteristicŭ cum se esprimă asupra crisei cancelariale ḑiarulŭ ungurescŭ „Pesti Naplo.“ „Pe noi,“ ḑice elŭ, „ne interesézâ afacerea fórte multŭ, căcĭ ea cuprinde in sine cestiunea esistenței alianței nóstre precum și cestiunea bulgară și orientală, care va fi pusă in curêndŭ la ordinea ḑilei. Cu Bismarck scimŭ cam cum stămŭ, fără Bismarck suntemŭ cu totulŭ nesigurĭ și avisațĭ la propriele nóstre puterĭ. Suntemŭ ḑeja dedațĭ cu tutoratulŭ lui. De altă parte, décă căsătoria lui Battenberg ar puté strica amicița Germaniei cu Rusia, care în timpulŭ din urmă a devenitŭ érășĭ așa intimă, ar fi bine pentru noi, căcĭ nu ne tememŭ de nimicŭ mai multŭ, ca de-o alianța russo-germană.“

Juriulŭ și dreptulŭ strictŭ

la pertractarea din 21 Martie a. c.

Precum nu se póte părtini, ca numai cause de pressă sĕ se delibereze prin juriu, după ce juriulŭ nu e institutiune curatŭ politică, totŭ așa nicĭ aceea nu are rațiune, ca procedura de pressă în multe direcțiunĭ sĕ se deosebéscă cu desĕvêrșire de procedura criminală comună, pentru că procedura de pressă, abstragêndŭ dela nisce escepțiunĭ micĭ, trebue sĕ corĕspundă și sĕ se acomodeze procedurei ordinare.

Precum mai încolo e greșitŭ ca listele jurațilorŭ sĕ se acomodeze dispozițiunilorŭ legii electorale, pentru că atuncĭ juratulŭ cu prevalență se geréză ca membrulŭ unui partidŭ anumitŭ, totŭ așa nu e consultŭ a separa cu desĕvêrșire întrebarea așa numită faptică de cea de dreptŭ, după ce nicĭ acum nu e precisatŭ, că ce se ține de una și ce de alta, și așa de multeorĭ întrebărĭ mai multŭ cu cuprinsŭ de dreptŭ se deslégă printr'unŭ juriu, care constă în parte însemnată din *jurymen* fără de cunoscință de dreptŭ, și anume se deslégă în unŭ modŭ, care vatămă în ultima analisă rațiunea dreptului și a legei.

Conflictulŭ acesta e mai multŭ regretabilŭ în cause specifice politice, căcĭ produce neliniște în classe întregĭ. Așadéră nu e mirare, că legislațiunile moderne în continuu balanséză atâtŭ cu privire la posițiunea juriului în organismulŭ jurisdicțiunei penale, căcĭ se deosebescŭ în investigare, schimbarea acusațiunei, estinderea ei, a numĕrului votului, a cursului pertractării, a remediilorŭ, câtŭ și cu privire la competența, formarea juriului și chiămarea lui.

Urmarea deosebirilorŭ acestora este, că décă basele regulamentului de pressă suntŭ greșite, apoi verdictulŭ vine în conflictŭ cu disposițiunile legilorŭ materiale și sêmțulŭ de dreptŭ află scădere.

Regulamentulŭ de pressă ardeleanŭ este compilatŭ după deosebite legĭ nouĕ, dér atâtŭ cualificarea și chiămarea de juratŭ, câtŭ mai cu sémă decursulŭ pertractării, și punerea întrebărilorŭ potŭ provoca conflictŭ între dreptulŭ formalŭ și materialŭ. Va sĕ ḑică juriulŭ póte judeca pe cineva vinovatŭ, pre când, nefiindŭ obiectivitatea faptului penalŭ, judecătorulŭ instruitŭ ar trebuì sĕ-lŭ absólve.

In Anglia d. e. fiindŭ juratŭ, eștĭ întrebatŭ numai de esemplu că: furat'a cineva orĭ nu? *(guilty, non guilty?)* pre când § 81 alŭ regulamentului germanŭ și resp. § 293 a proced. crim. dispune ca întrebarea de culpabilitate sĕ se ficseze după criteriile ei legale și sub amintirea anume a momentelorŭ speciale, caracterisătóre. Cu alte cuvinte, președintele are sĕ-i lămuréscă pe jurațĭ în privința momentelorŭ de dreptŭ, ale legei, ca sĕ le înlesnéscă verdictulŭ și sĕ stabiléscă consonanța între consciință și lege.

Numai defectuositatea resp. insuficiența regulamentului ardeleanŭ a pututŭ facilita darea unui verdictŭ, ca și cum e acela asupra articulului din Nr. 176 alŭ „Gazetei Trans.“ din 1887, căcĭ décă se lămuria § 172 alŭ codului penalŭ cu privire la subiectivitate și obiectivitate și arŭ fi avutŭ sĕ judece judecătorii ordinarĭ, îmĭ vine a crede, că nu s'ar fi pututŭ afla vinovăția.

Anume § 172 prevede 1, ațîțare 2, ațîțare la ură 3, ațîțare a unei naționalitățĭ în contra celeilalte, 4, ațîțare în publicŭ prin tiparŭ (§ 171).

Ce este ațîțare? In genere provocarea directă la comiterea *unei fapte criminale* (§ 69 al. 1 alŭ cod. pen.) Décă nu esistă acéstă provocare directă, nu se comite faptulŭ, apoi nu se admite nicĭ încercare, nicĭ complicitate. Escepțiune se face în § 171, când e vorba de lege, de instituțiunĭ politice, căcĭ aicĭ și provocarea fără de resultatŭ se pedepsesce, dér în totŭ casulŭ se recere și aicĭ provocarea la comiterea unei fapte. § 172 vorbesce asemenea de provocarea directă de a se denega supunerea cuvenită față cu legea, séu față cu o disposițiune concretă a vr'unei autoritățĭ etc.

După ce acum § 171 definesce conceptulŭ ațîțării, în § 172 în cuvêntulŭ finalŭ „ațîță“ („izgat“) nu-lŭ mai repețesce cu amintirea specială a criterielorŭ, ci simplu îlŭ folosesce ca conceptŭ criminalŭ deja definitŭ. De sine sĕ'nțelege dér, cumcă numai acela póte fi ațîțătorŭ, care provócă directŭ la fapte punibile, cum este provocarea la ură între naționalitățĭ esprimată în fapte hotărîte. De sine sĕ'nțelege mai încolo, că este interesulŭ esistenței statului ca sĕ susțină convietuirea pacînică a diferitelorŭ naționalitățĭ și sĕ împiedece orĭ-ce provocare, ce ar puté-o periclita. Ei dér provocarea acésta nu se póte referi la sentimentŭ, ci numai la unŭ faptŭ, care periclitéză convietuirea pacînică și prin acésta devine violătorŭ.

Ca sĕ se înțelégă § 172 alinea 2-a trebue sĕ scimŭ și *ce e ura?* — Este indispunerea unei persóne față cu cealaltă cu voința de a-i causa unŭ rĕu, o daună, a-o calumnia și a-șĭ isbândi asupra ei; după ce ura e o patimă mixtă, ea lucră cu răbdare, încetinelŭ, cu tenacitate spre a-șĭ realisa scopulŭ, ér nu îndată cu impetuositatea afectului.

Și din ce provine ura? — Din invidiă, gelosiă, violare, fapte nedrepte.

Dér prin ce se manifestă ura între două popóre? — O spunŭ revoluțiunile cele multe: prin aceea, că îndată ce se înrădăcinéză, ura pășesce la fapte hotărîte, pre când de altă parte desconsiderarea e basată pre lățirea calumniósă a unorŭ fapte fictive séu schimonosîte.

Cumcă sub „naționalitate“ are sĕ se înțelégă o colectivitate de ómenĭ, carĭ suntŭ legațĭ prin unitatea limbei, a moravurilorŭ, prin comuniunea scopurilorŭ și a intereselorŭ, de sine se înțelege.

Fiindŭ vorba în procesulŭ „Gazetei“ de unŭ articulŭ lățitŭ prin tiparŭ, amŭ avé dér numai acestŭ criteriu din cele patru prevĕḑute în §-lŭ 171 resp. 172. Credŭ însĕ că celelalte trei nu se cuprindŭ în articolulŭ din nr. 176 alŭ „Gazetei“ dela 1887. Acolo apriatŭ se rĕspunde la articululŭ lui „Nemzet“ din

17 Augustŭ 1887, „Nemzet“ dice, că politica de a mulţămi unŭ singurŭ elementŭ în statŭ e cea mai bună şi deduce că atuncĭ acestŭ elementŭ póte trăi splendidŭ. Refrenŭ simplu la argumentarea fóiei „Nemzet“ este afirmarea, că persecutarea, împilarea şi schingiuirea Românului aicĭ îşĭ află esplicarea. „Naţionalităţile muncescŭ di şi nópte“.... dice articululŭ „pentru ca cei dela putere sĕ trăiéscă splendidŭ“; — „adversarii esploatéză pe Nemaghiarĭ, îĭ înegrescŭ, calumniază, ameninţă cu cutropire“ etc. — *cine?* — „décă nu întră în marea naţiune şi nu se adapă din cultura lorŭ“ — *a cui?* —

Aceste tóte suntŭ simple reflecsiunĭ la adresa foilorŭ *jidano-maghiare*, cu carĭ începe articululŭ, voindŭ a dovedi, că marn rĕu face chiar acéstă diaristică — şi aşa prin asociarea ideilorŭ ajunge la deosebite conclusiunĭ, folosindu-se de cele mai diferite frase polemice, fără de a aminti măcarŭ c'unŭ cuvêntŭ naţiunea maghiară, ca naţiune, orĭ măcarŭ unŭ faptŭ concretŭ, care ar dovedi patima urei, intenţiunea de a urî, de a aţîţa la producerea urei, la fapte hotărîte, carĭ arŭ puté avé ca resultatŭ periclitarea păcii între diferitele naţionalităţĭ. A pune mai încolo cultura, destoinicia unui elementŭ alŭ statului mai pre susŭ de a celuilaltŭ e părere individuală.

Totŭ ce se scrie în articululŭ din vorbă, se referă la judecata subiectivă, la sentimente individuale, reflecsiunĭ personale produse póte prin emoţionarea causată din incidentulŭ citirei fóiei „Nemzet“, dér dĕu în fondŭ nicĭ o instituţiune publică, nicĭ o deregĕtoriă a statului, nicĭ o naţionalitate nu e amintită aşa dér nicĭ chiămarea, nicĭ puterea nu-o putea avé articulul a produce luptă între deosebitele naţionalităţĭ, cu atâtŭ mai puţinŭ, cu câtŭ nu se adreséză în numele unei naţiunĭ către cealaltă şi sciut este, că atuncĭ, când s'a scrisŭ articululŭ, n'a esistatŭ nicĭ unŭ momentŭ mai însemnat politicŭ, care ar puté admite conclusiunea, că a avutŭ scopurĭ anumite, şi precum s'a doveditŭ nicĭ că a avutŭ consecinţe.

Prin urmare, din punctŭ de vedere alŭ dreptului strictŭ, verdictulŭ juriului după părerea mea nu se póte susţiné, căcĭ nu obvine de locŭ obiectivitatea delictului prevĕdutŭ în § 172 cod. pen. Aşadéră §-ulŭ acesta, reclamândŭ o detailare, specificare curatŭ juridică mai profundă şi mai subtilă, după mine nu s'a aplicatŭ corectŭ şi regulamentulŭ de pressă s'a doveditŭ din nou, că e nesuficientŭ. Δ...

SCIRILE DILEI.

Se atrage atenţiunea acelorŭ a l e g ĕ t o r ĭ, carĭ încă nu şĭ-au plătitŭ r e s t a n ţ e l e d e d a r e pe anulŭ trecutŭ, sĕ grăbéscă a şĭ-le plăti până în 15 Aprilie n., căcĭ după espirarea acestui terminŭ restanţierii vorŭ fi şterşĭ din lista alegĕtorilorŭ.

* *

Ni-se scrie, că noulŭ vicarŭ alŭ Făgăraşului, d-lŭ B a s i l i u R a ţ ŭ, fostŭ până acum protopopŭ alŭ Reghinului săsescŭ, va fi instalatŭ în oficiulŭ sĕu de vicarŭ Dumineca în 15 Aprilie n. c.

* *

„Budapesti Hirlap“ istorisesce următórele: „In P e t r u v a r a d i n ŭ au fostŭ arestaţĭ trei şcolarĭ dela gimnasiulŭ din N e o p l a n t a şi o c a l f ă de negustorŭ sêrbŭ totŭ din Neoplanta, fiind-că au ţinutŭ conferinţe secrete cu colaboratorulŭ fóiei oficióse sêrbescĭ „Odjec“ şi corespondentulŭ „Zastavei“ Ivan Ivanicĭ. Ivanicĭ, unulŭ dintre cei mai periculoşĭ agitatorĭ, care de lunĭ de dile se străduesce sĕ însceneze o revoltă în Bosnia, a fostŭ deasemenea prinsŭ în Semlin“.

Sĕ nu fiă éraşĭ o comediă înscenată de „voinicoşii patrioţĭ“ în vr'unŭ scopŭ ascunsŭ?

* *

Direcţiunea s c ó l e i d e p i c t u r ă din P e s t a a făcutŭ arătare în contra cancelistului funcţionarŭ acolo Pankratius N e m e s k e r i K i s s, care a d e f r a u d a t ŭ o sumă mai mare de banĭ din fondulŭ datŭ de ministerulŭ instrucţiunei pentru plata modelelorŭ vii. Kiss a fostŭ suspendatŭ din postŭ.

* *

Ni se comunică trista scire, că Neculae Făgărăşanu (ardeleanŭ), inginerŭ la căile ferate române, a fostŭ călcatŭ de trenŭ încetândŭ imediatŭ din viéţă.

Neculae Făgărăşanu a fostŭ o persónă stimată de toţĭ câţĭ îlŭ cunosceau.

* *

De câtva timpŭ petrece aicĭ în Braşovŭ o trupă unguréscă de teatru. După cum spunŭ foile ungurescĭ, a c t o r i i m a g h i a r ĭ d u c ŭ d i l e g r e l e în acestŭ oraşŭ saso-valahŭ. „Kolozsvar“ spune, că până când s'au datŭ aicĭ representaţiunile circului Born, trupa unguréscă a fostŭ nevoită sĕ-şĭ caute asilŭ în Sighişóra, fiindcă publiculŭ nicĭ nu-şĭ întorcea ochii spre ea, măcarcă nicĭ mai înainte nu o prea cerceta.

* *

A d u n a r e a b i s e r i c e i ev. de c o n f. a u g s b. d i n A r d e a l ŭ, ţinută la 11 Decemvre a. tr., precum se scie a protestatŭ în contra separărei, de către guvernulŭ unguresců, a unei părţĭ a dotaţiunei în favórea decanatului ev. unguresců din Braşovŭ, şi într'o petiţiune adresată Maiestăţii Sale s'a rugatŭ sĕ fiă lăsată a folosi neconturbată dotaţiunea întrégă de 16,000 fl. Precum spune „Szekely Nemzet“, Maiestatea Sa ar fi decisŭ cu data de 14 Februarie a. c., ca din dotaţiune sĕ se separe în fiăcare anŭ 654 fl. 44 cr. pentru decanatulŭ ev. unguresců din Braşovŭ.

* *

In scopulŭ promovării producţiunei vinului, comisiunea municipală a S i b i i u l u i a votatŭ o s u b v e n ţ i u n e de 200 fl. pentru o a s s o c i a ţ i u n e v i n i c o l ă ce s'ar forma în comitatulŭ Sibiiului şi care ar avé nevoiă de ajutorŭ. Asociaţiunea sĕ 'şĭ aibă statutele înregistrate la tribunalŭ şi petiţia de cerere a subvenţiunei sĕ se îmâneze până în Septemvre a. c.

* *

In D i c i o - S t. - M ă r t i n ŭ a fostŭ închisă scóla de statŭ mai bine de două lunĭ în decursulŭ iernei, din causa epidemiei de vĕrsatŭ. Cu începutulŭ primăverei vĕrsatulŭ a încetatŭ, dér în loculŭ lui s'a ivitŭ între copii difterita, care cu o vehemenţă şi mai mare îşĭ seceră victimele sale. Scólele suntŭ închise din causa acésta.

* *

Pe basa raporteIorŭ sosite la ministeriulŭ unguresců de comunicaţiune şi lucrărĭ publice, unŭ specialistŭ a calculatŭ aproximativŭ p a g u b e l e c a u s a t e p â n ă a c u m î n U n g a r i a p r i n i n u n d ă r i l e d e ë s t ŭ a n ŭ. Astfelŭ, de când a începutŭ a se topi zăpada şi până acum, au fostŭ inundate 60 de milurĭ pătrate, ceea ce corĕspunde la unŭ milionŭ şi 200,000 de jugĕre.

* *

Fostulŭ inspectorŭ de scóle alŭ Treiscaunelorŭ, S z e r e m l e y L a j o s, şĭ-a părăsitŭ cariera pentru a se face preotŭ. Dumineca trecută a ţinutŭ în biserica din Dalnok prima predică de probă, în urma căreia se dice că credincioşii au rĕmasŭ uimiţĭ, de vreme ce nicĭodată n'arŭ fi auditŭ dela unŭ preotŭ o predică atâtŭ de frumósă.

* *

T ê r g u l ŭ d e o i d e l a D i c i o - S t. - Mărtinŭ, începutŭ la 8 Aprilie n., puţină mângâiere le ofere economilorŭ. Cumpĕrătorĭ suntŭ puţinĭ, oile suntŭ fără preţŭ. Preţulŭ unei oi cu mielŭ este 7—8 fl.

* *

„Ellenzék“ aduce unŭ casŭ de totŭ caracteristicŭ cu privire la p r o c e d e r e a t r i b u n a l e l o r ŭ u n g u r e s c ĭ în pronunţarea sentinţelorŭ. Vorba e tocmai de tribunalulŭ din Budapesta, care aşadicêndŭ sub ochii „părinţilorŭ patriei“ şi basaţĭ pe lege (§ 279 şi 280 din codulŭ penalŭ) a declaratŭ dilele acestea pe Antoniu Milosevics de vinovatŭ pentru omorŭ şi l'au condamnatŭ la închisóre pe viéţă şi la p e r d e r e a o f i c i u l u i pe 10 a n ĭ. Va se dică sĕrmanulŭ Milosevics încă după-ce va eşi din arestŭ, adecă după mórte, va trebui sĕ se lipséscă de oficiu încă 10 anĭ!

* *

U n ŭ t î n ĕ r ŭ f r a n c e s ŭ, dispunêndŭ de câte-va ore libere din di, ar dori sĕ dea lecţiunĭ de limba şi conversaţiunea francesă la domiciliu. Informaţiunĭ se potŭ lua la administraţia „Gaz. Trans.“

Bucurescĭ, 28 Martie st. v.

De când s'a constituitŭ noulŭ cabinetŭ, se observă o viuă mişcare în sînul partidelorŭ, cu tendinţe de separare şi de alianţe nouĕ. Se pregătesce adecă fiecare dintre partide a lua posiţiă şi a se întări pentru luptele viitóre.

Semnificativŭ e, că d-lŭ I. Brătianu are şi acum audienţe la regele şi că ministru-preşedinte T. Rosetti se sfătuesce de altă parte cu d-lŭ Ionŭ Brătianu. Unii suntŭ de părere, că atâtŭ Regele câtŭ şi d-lŭ Rosetti voiescŭ sĕ câştige pe d-lŭ Brătianu pentru a da cu maioritatea actuală a camerei sprijinulŭ sĕu noului cabinetŭ, mai alesŭ că în politica externă acesta e de acordŭ cu partidulŭ d-lui Brătianu. D-lŭ Cogălniceanu se pare că aprobă în tóte politica externă urmată în aceştĭ din urmă anĭ.

— Noul cabinetŭ va lucra cu insistenţă ca sĕ rĕmână în activitate toţĭ funcţionarii afară de cei mai compromişĭ. Unii cred că acésta se face şi la „dorinţa d-lui Ioanŭ Brătianu,“ ér alţii susţinŭ că e primulŭ pasŭ spre stabilitatea funcţionarilorŭ. Se pare că amêndouĕ părerile împreună forméză adevĕrulŭ.

— Intre membrii ordinarĭ ai Academiei vor fi aleşĭ doi în secţiunea literară. In generalŭ se susţine alegerea d-lorŭ Gr. Tocilescu şi I. Bianu, ca ardeleanŭ. Alegerea însĕ ni se pare puţinŭ probabilă, deşi mai vêrtosŭ d. Tocilescu, e susţinutŭ din partea multora.

M. S. Regina a datŭ publicităţii o nouă lucrare interesantă. E o lucrare în care omulŭ află o bogăţiă de învĕţăturĭ. Ea merită mai vêrtosŭ atenţiunea societăţii române. „*Cuvintele sufletescĭ*“ de Carmen Sylva suntŭ o comóră ca psihologiă, teologiă practică şi ca limbă.

— Se asigură că în vară va urma numirea d-lui Ioanŭ Slavicĭ ca profesor

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

SNOAVE ŞI POVEŞTI SLAVICE.

Istorisite după Dr. F. S. Krauss
de
G. B. Duică.

ROUA.

A fostŭ odată unŭ tată cu trei feciorĭ; tata le puse la toţĭ trei câte unŭ codru de pâne în straiţă şi 'i trimise în lume.

După ce merseră o cale bună dela casa părintéscă şi li se făcu fóme, fraţii cei mai marĭ grăiră către celŭ micŭ şi nepriceputŭ: „Frate, dă tu pânea sĕ o mâncămŭ, mai târdiu vomŭ mânca-o, pe a nóstră.“

Fratele celŭ micŭ împărţi pânea bucurosu, dér a doua di fraţii cei mai marĭ 'şĭ mâncară în linişte pânea lorŭ şi lui nu-i deteră nicĭ baremĭ o fărîmă. Fratele celŭ micŭ grăi: „Bine fraţilorŭ de ce nu 'mĭ daţĭ şi mie de mâncare, cum v'am datŭ şi eu vouĕ?“ Fraţii îi rĕspunseră: „Dacă vrei sĕ 'ţĭ dămŭ noi ceva, sĕ te laşĭ sĕ'ţĭ scótemŭ ochii, cu tine vomŭ merge apoi la cerşitŭ, sĕ ne câştigămŭ hrana.“ Se învoi şi fraţii îi scóseră ochii, apoi îlŭ duseră în nisce munţĭ înalţĭ, îlŭ lăsară acolo şi plecară mai departe în lume.

Fratele, sĕraculŭ, nu şcia ce sĕ mai facă.

După ce înoptă, vilele*) veniră sĕ'şĭ jóce hora în munţĭ şi una dintre ele grăi: „De-arŭ sci omulŭ ăsta ce sĕ facă s'arŭ spăla diminéţă cu rouă şi ar vedé.“

Cum audi vorbele vilei, fratele celŭ micŭ începù a căuta rouă prin érbă, îşĭ spălă ochii şi vĕdù. După aceea îşĭ culese unŭ păharŭ de rouă şi plecă în lume.

Pe drumŭ întâlni unŭ şórece, şórecele sĕ tăvălia în drumŭ, căcĭ era orbŭ. Elŭ îi spălă ochii cu rouă, şórecele vĕdù éră, îi mulţumi şi 'i dise: „Dumnedĕu sĕ'ţĭ plătéscă, până mi-a veni vremea sĕ 'ţĭ facŭ şi eu unŭ vre-unŭ bine.“

Fratele merse mai departe şi întâlni o albină, albina plângea şi sĕ tăvălia în ţĕrînă, căcĭ orbise. Elŭ îi spălă ochii cu rouă şi albina vĕdù, îi mulţămi şi grăi: „Dumnedeu sĕ 'ţĭ plătéscă, până ce mĭ-a veni vremea, sĕ 'ţĭ facŭ şi eu vre-unŭ bine.“

Mai încolo găsi unŭ porumbŭ, porumbulŭ sĕ tăvălia în nisipŭ. Fratele celŭ mai micŭ grăi cu porumbulŭ: „De ce te tăvălescĭ în nisipŭ?“ Porumbulŭ îi rĕspunse: „Nu mĕ mai supĕra cu vorba, că şi de'i sci, nu'mĭ poţĭ ajuta nimicŭ.“ Flăcăulŭ îi rĕspunse: „Ia stai loculuĭ,“ şi 'i spălă ochii cu rouă şi porumbulŭ vĕdù éră şi grăi: „Dumnedeu sĕ'ţĭ plătéscă, până mĭ-a veni vremea sĕ 'ţĭ facŭ şi eu vre-unŭ bine.“

*) Identice cu ielele nóstre.

Fratele merse apoi mai departe şi ajunse la unŭ oraşŭ, în oraşŭ erau şi fraţii lui argaţĭ. Elŭ se tocmi ciobanŭ la oi.

Fraţii îlŭ cunoscură şi fiindŭ elŭ odată cu oile la păşiune, veniră la stăpânŭ şi'i spuseră că ciobanulŭ s'a lăudatŭ, că va desface totŭ păpuşoiulŭ într'o nópte. Scirea îi plăcŭ şi porunci ciobanului sĕ se pună pe muncă la nópte, că de nu îi tae capulŭ. Ciobanulŭ merse plângêndŭ şi se trânti în iarbă. Atuncĭ veni şoricelulŭ sĕ-lŭ mângâiă şi'i dise, sĕ se culce, că va face elŭ trébă; apoi strînse o mulţime de şórecĭ şi desfăcură tot păpuşoiulŭ. Când se tredi ciobanulŭ, şórecii sfîrşiseră lucrulŭ. Stăpânulŭ s'a bucuratŭ tare multŭ.

Fraţii îi spuseră stăpânului, că ciobanulŭ s'a lăudatŭ, că e în stare, sĕ didéscă o biserică numai într'o nópte. Venindŭ ciobanulŭ acasă stăpânulŭ îi porunci sĕ didéscă biserica. Ciobanulŭ se puse în érbă şi plângea. Dér Albina veni la elŭ şi îlŭ trimise sĕ se culce, că va isprăvi ea tréba asta cu prietinile ei. Mii de albine veniră şi didiră o biserică din céră. Stăpânulŭ peste nópte se tredi şi se spăriă vĕdêndŭ biserica luminată, chemă o slugă şi merse în biserică sĕ vadă altarulŭ.

Fraşii mai spuseră stăpânului, că ciobanulŭ s'a lăudatŭ că va durmi la fata lui şi că a doua di băiatulŭ stăpânului se va juca cu unŭ mĕrŭ de aurŭ.

După ce sosi ciobanulŭ acasă, stăpânulŭ îi şi porunci sĕ şi facă ce s'a lăudatŭ că e în stare sĕ facă, că de nu îlŭ omóră. Ciobanulŭ se puse în érbă sĕ plângă dér porumbulŭ veni la dênsulŭ şi'i grăi: „Ştergeţĭ lacrĕmile şi mergĭ de te odihnesce, că voiu purta eu grija de tóte în loculŭ tĕu!“ Diminéţa ciobanulŭ durmia lângă fata stăpânului, ér băiatulŭ se juca lângă ei cu unŭ mĕrŭ de aurŭ.

Stăpânulŭ întrebă pe ciobanulŭ, cum de este elŭ în stare sĕ facă astfelŭ de isprăvĭ. Ciobanulŭ îi povesti cum i-au mâncatŭ fraţii pânea şi i-au scosŭ ochii, şi l'au lăsatŭ în munţĭ şi aşa mai departe, cum amŭ povestitŭ şi noi. Stăpânulŭ chemă pe fraţii lui şi le tăiă capetele; ér pe celŭ micŭ îlŭ cinsti cu darurĭ marĭ şi îi dete pe fata de nevastă. Şi cine vrea, sĕ crédă, sĕ crédă, că credinţa îlŭ va duce la raiu.

alŭ „Asilului Elena Dómna.“ Scirea se dă cu reservă.

— D-lŭ Dr. Asachi, părăsindŭ postulŭ de profesorŭ pentru care fusese angageatŭ, facultatea nóstră de medicină perde pe unulŭ dintre cei mai distinşĭ profesorĭ de medicină. In deosebĭ scirea, că d-lŭ Asachi va părăsi capitala ţĕrii sale a stîrnitŭ regrete în lumea care începuse a spera, că facultatea nóstră de medicină începe a fi o facultate dintre cele dintâiu.

— Academia nóstră militară şi universitatea din Bucurescĭ au ajunsŭ a fi centru de studii înalte pentru persónele din ţĕrile de pe Peninsula-Balcanică. Mulţĭ tinerĭ din acele părţĭ urméză cursurile la aceste institute superióre de cultură. Orĭ câtă stăruinţă îşĭ dau Maghiarii a trece dreptŭ propagatorĭ ai culturii în Orientŭ, acéstă stăruinţă va rĕmâné zadarnică câtă vreme pe Peninsula-Balcanică limba română e vorbită ca limbă de salonŭ, câtă vreme în deosebĭ Bulgarii îşĭ facŭ educaţia mai înaltă la Bucurescĭ şi mai vêrtosŭ până când firea simpatică şi principiile liberale ale Românilorŭ câştigă pe aceste popóre. Er acéstă misiune a României e recunoscută astădĭ de Europa. **C.**

Intêmplărĭ diferite.

Focŭ. In Huedinŭ a arsŭ o şură a proprietarului Király István. Paguba se socotesce în 300 fl. Causa focului nu e cunoscută. — In Lipova (Lippa) s'a datŭ focŭ pădurei erariului, ardêndŭ 236 jugĕre din partea cea mai scumpă şi mai frumósă a pădurei. Paguba e considerabilă. Incendiatorulŭ e necunoscutŭ.

Nascere fecundă. O femeiă de ţĕranŭ din Huedinŭ a născutŭ deodată unŭ băiatŭ şi două fete. Atâtŭ mama, câtŭ şi născuţii se află în viéţă şi în deplină sănĕtate.

Inundărĭ. Din Banatŭ se scrie „T. R.“: „nicăirea în ţéră nu se află teritorii ai amenințate de vĕrsarea apei ca ţinutulŭ Panciovei. E grozav, sĕ vadă omulŭ, că în loculŭ câmpiilorŭ roditóre, acum e numai o mare întinsă, dela Panciova, Ovcea Glogonĭ până la Belgradŭ şi Semlinŭ numai apă. Se vĕdŭ icĭ colo vêrfurile arborilorŭ, lemne şi grindĭ dela casele ruinate. Comuna românéscă Ovcea e nimicită totalŭ, Borcea asemenea. Comuna Glogonĭ e mai multŭ amenințată şi sute de lucrătorĭ lucră di şi nópte ca sĕ mântuéscă, ce vorŭ puté. Totŭ aşa se face şi la Sefkerin. Locuitorii din Ovcea şi Borcea suntŭ încuartiraţĭ în Panciova, Franzfeld, Satulŭ nou, Ţrepaia, Semlinŭ şi în unele comune din Sirmiu (Croaţia). Mai multe vapóre comunică pela comunele amenințate şi aducŭ la Panciova lucrurĭ scăpate. Vitele locuitorilorŭ din Ovcea, Borcea, Glogonĭ, Sefkerin suntŭ împărţite în comunele învecinate şi suntŭ îngrijite de primării. Căpitănia oraşului Panciova a datŭ poruncă aspră, că la alarma dată cu tragerea clopotelorŭ, cu trompete şi tobe, toţĭ locuitorii sĕ alerge în ajutoriu ca sĕ lucre pentru mântuirea acelei părţĭ a oraşului, care va fi periclitată.“

Din Orşova se telegrafiază, că Dunărea a începutŭ a se revărsa în proporţiunĭ grozavŭ de marĭ. Orşova împreună cu frumósa insulă „Adakaleh“ suntŭ inundate. Casele dinspre ţĕrmulŭ Dunării mai vîrtosŭ suntŭ în periculŭ de a fi cu desĕvêrşire distruse. Agrii, căile suntŭ inundate.

Tisa şi Mureşulŭ suntŭ în continuă crescere. Mai vêrtosŭ Seghedinulŭ este fórte amenințatŭ, parte din elŭ se află deja sub apă.

La Hodmezővásárhely apa cresce încetŭ, dér în continuu cresce. Periculŭ e iminentŭ. Totŭ în asemenea posiţiă critică se află şi Mako. Crişulŭ încă face pagube însemnate. Inundările îĭ iau proporţiĭ totŭ mai îngrijitóre.

ULTIME SCIRĬ.

Generalulŭ Boulanger a fostŭ alesŭ deputatŭ în Dordogne. E vorba acum d'a se alege şi în Roubaix şi Avesnes, unde majoritatea alegĕtorilorŭ e pentru elŭ.

———

Tractările rusescĭ pentru facerea unui împrumutŭ cu consorţulŭ belgianŭ-francesŭ au reînceputŭ.

———

Se comunică din Petersburg către „Srpski Dnevnik“, că familia imperială se va duce Dumineca viitóre prin Moscva la Livadia, ca sĕ petrécă acolo sĕrbătorile Pascilorŭ. După Pascĭ se aşteptă unŭ nou pasŭ alŭ Rusiei în cestiunea bulgară. După acelaşŭ isvorŭ, Cehii colonisaţĭ în Vilhinia trecŭ în massă la religiunea rusă.

Academia Română

sesiunea generală din anulŭ 1888.

(Urmare.)

VI. Colecţiunile.

Îmbogăţirea colecţiunilorŭ Academiei a continuatŭ ca şi în anii din urmă, aşa în câtŭ pe lângă Biblioteca cărţilorŭ tipărite secţiunea manuscriptelorŭ şi a documentelorŭ istorice suntŭ astădĭ tesaure nepreţuite pentru studiulŭ istoriei naţionale şi a vechei literaturĭ românescĭ.

Comisiunea Bibliotecei va presenta relaţiune mai amĕnunţită asupra crescerei Bibliotecei şi a lucrărilorŭ făcute de personalulŭ cancelariei pentru ţinerea ei în bună ordine. Comunicŭ aci următórele informaţiunĭ mai însemnate privitóre la neîncetata îngrijire pe care a avut'o Delegaţiunea pentru colecţiunile atâtŭ de preţióse ale Academiei:

1. Ministerulŭ Instrucţiunei publice, vĕdêndŭ că biblioteca rĕposatului monachŭ Nifonŭ Bălăşescu la mânăstirea Căldăruşanĭ era expusă stricăciunei, a oferit'o Academiei, care la 17 Aprilie a hotărîtŭ primirea ei. Acéstă bibliotecă a fostŭ ridicată în lădĭ şi aşedată în depositulŭ Bibliotecei nóstre, faptŭ comunicatŭ Academiei în şedinţa din 26 Iun. Strîmtorarea localului nu a permisŭ ca cărţile acestea sĕ se încorporeze până acum în Bibliotecă, şi sĕ se introducă în catalóge.

2. S'au primitŭ în decursulŭ anului multe şi preţióse cărţĭ şi manuscripte în darŭ. Voiu aminti mai întâiu o seriă preţiósă, pe care Academia o datoresce generosităţii Eforiei Spitalelorŭ Civile din Bucurescĭ.

Ministerulŭ Instrucţiunei publice în mai multe rîndurĭ a trimesŭ Academiei bogate şi preţióse colecţiunĭ de cărţĭ vechĭ românescĭ séu tipărite în ţéră în seculii trecuţĭ, precum şi numĕróse volume manuscrise.

3. Relaţiunile de schimbulŭ publicaţiunilorŭ au continuatŭ a îmbogăţi Biblioteca. In acestŭ anŭ s'au stabilitŭ acelêşĭ relaţiunĭ cu următórele instituţiunĭ sciinţifice:

Comisiunea istorică municipală a Braşovului,

Societatea naturaliştilorŭ dela universitatea din Kiev.

Institutulŭ istoricŭ italianŭ dela Roma.

4. Colecţiunea documentelorŭ istorice din ţéră a luatŭ unŭ avêntŭ fórte îmbucurătorŭ în ultimii anĭ şi ea merge crescêndŭ repede.

Delegaţiunea, dorindŭ a stringe în acéstă colecţiune câtŭ se póte mai multe documente de prin ţéră, a rĕspânditŭ o publicaţiune cu Nr. 3928 prin care face apelŭ la toţĭ aceia carĭ posedŭ documente vechĭ, invitându-i a le dărui Academiei. De pe documentele dăruite se dău, când se exprimă dorinţa, copii şi traducerĭ dela cancelaria nóstră. Resultatele acestei publicaţiunĭ au fostŭ fórte îmbucurătóre căcĭ s'a primitŭ în urma ei unŭ însemnatŭ numĕrŭ de documente din diferite părţĭ ale ţĕrei. Dăruitorilorŭ s'au exprimatŭ mulţumirĭ atâtŭ prin adrese directe câtŭ şi prin publicaţiune în Monitorulŭ Oficialŭ. Cele mai însemnate darurĭ de documente s'au primitŭ dela d-nii Stefanŭ Rosetti, R. Rosetti, C. Rovinaru dela Tîrgu-Jiului, Emanoilŭ Donicĭ, Al. Vernescu-Buzĕu, Constantinŭ Colţescu din Cărbunescĭ în Gorjŭ, Fraţii Şaraga librarĭ în Iaşĭ.

Cu autorisarea Ministeriului Justiţiei s'a adusŭ o bogată colecţiune de documente dela tribunalulŭ din Iaşĭ, documente rĕmase de mulţĭ anĭ în podurile Palatului administrativŭ, unde s'au aflatŭ cu ocasiunea incendiului din anii trecuţĭ; de asemenea Ministeriulŭ Instrucţiunei publice a trimisŭ o colecţiune de 160 documente de ale mânăstirei Snagovulŭ rĕmase ca netrebnice la mânăstirea Cernica.

VII. Concursurile.

Pentru sesiunea pe care o deschidemŭ astădĭ suntŭ puse la concursŭ următórele premii:

1. Premiulŭ Năsturelŭ-Hĕrĕscu de 4,000 lei, care este a se da unei cărţĭ scrise în limba română cu conţinutŭ de orĭ-ce natură, pe care o veţĭ judeca mai meritorie printre cele publicate în cursulŭ anului 1887;

2. Premiulŭ statului Lazărŭ de 5,000 lei destinatŭ unei cărţĭ care se va judeca mai meritorie între cele publicate în anii 1886 şi 1887, avêndŭ cuprinsŭ sciinţificŭ, séu celei mai importante invenţiunĭ sciinţifice făcute în aceştĭ doi anĭ.

La aceste premiĭ s'au presentatŭ următórele publicaţiunĭ şi invenţiunĭ:

1. Crăiniceanu [Maiorŭ Gr.], Cursŭ de fortificaţiune. Partea III. IV., V. Bucurescĭ 1885—87. — 3 vol. 8°.

2. Corescu [Th.], Uricarulŭ cuprindĕtorŭ de diverse acte care potŭ servi la istoria Românilorŭ. Vol. VII, VIII şi IX, Iaşĭ 1886—87. — 3 vol. 8°.

3. Maitani (G. G.), Studie asupra constituţiunei Românilorŭ séu esplicarea pactului nostru fundamentalŭ din 1 Iulie 1866. Fasc. XII. Bucurescĭ 1887.

4. Bacaloglo (E.), Elemente de fisică. Ed. II-a, cu îndreptărĭ şi adause, Bucurescĭ. I vol. 8°.

5. Max (Emile), Arta obstreticală. Cursŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru medicĭ şi studenţĭ. Partea I. Iaşĭ 1886. 1 vol. 8°.

6. Polimetru-Costiescu. Invenţiunea d-lui Col. A. Costiescu. — S'au presentatŭ 12 exemplare din broşura care descrie instrumentulŭ şi modulŭ lui de întrebuinţare. Iaşĭ 1887. — 1 br. 8°.

7. Telemetru-Costiescu. Invenţiunea d-lui Col. A. Costiescu. — S'au presentatŭ 12 esemplare din broşura care descrie instrumentulŭ şi modulŭ lui de întrebuinţare. Iaşĭ 1887, 1 br. 8°.

8. Popescu (I.), Psichologia empirică séu sciinţa despre sufletŭ între marginile observaţiunei. Ed. II. Sibiiu 1887. 8°.

9. Elian (I.), Cercetărĭ clinice şi esperimentale asupra bryoniei albe [Brei] ca medicament antiemoragicŭ. Bucurescĭ, 1886. 1 br. 8°.

10. Vlahuţă [Al.], Poesii. — Bucurescĭ 1887. 8°.

3. Premiulŭ statului Heliade Rădulescu de 5,000 lei a fostŭ pusŭ la concursŭ pentru cea mai bună lucrare despre: Nunta la Românĭ, studiu istorico-etnograficŭ comparativŭ. La acestŭ concursŭ s'au presentatŭ două manuscrise, unulŭ cu moto: „Insuratulŭ de tînĕrŭ şi mâncarea de diminéţă,“ celălaltŭ cu moto: „Nam cum sit hoc natura commune animantium, ut habeant libidinem procreandi, prima societas in ipso conjugio est, proxima in liberis, deinde una domus, communia omnia. Id autem est principium urbis et quasi seminarium reipublicae. Cicero, de off. I, 17, 54.

Publicaţiunile şi manuscrisele presentate în terminulŭ regulamentarŭ la aceste premii au fostŭ trimise fără întârdiere comisiunilorŭ alese din sesiunea trecută pentru studiarea lorŭ.

Secretarulŭ generalŭ,
D. Sturdza.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Berlinŭ, 13 Aprilie. — Se confirmă, că în conferenţa ce a avut'o erĭ împĕratulŭ *Friedericŭ* cu cancelarulŭ *Bismarck* s'a stabilitŭ între amêndoi o înţelegere şi că planulŭ de logodire a princesei Victoria cu prinţulŭ de Battemberg a fostŭ definitivŭ înlăturatŭ.

Starea sănĕtăţii împĕratului a devenitŭ în urma iritaţiunilorŭ din dilele ultime nesatisfăcĕtóre. Elŭ se deşteptă adeseorĭ nóptea din somnŭ şi tuşesce mai multŭ.

Petersburgŭ, 13 Aprilie. — Diarele rusescĭ de aicĭ esprimă părerea, că nu căsătoria lui Battemberg, ci rĕmânerea lui Bismark la postulŭ sĕu este păgubitóre.

Colonia, 13 Aprilie — „Gazeta de Colonia“ anunţă cu data de erĭ din Berlinŭ, că convorbirea principelui *Bismark* cu împĕrătésa germană *Victoria* şi espunerea ce a făcut'o Bismark împĕratului alaltaerĭ au avutŭ resultatulŭ, că crisa cancelarială a ajunsŭ celŭ puţinŭ într'unŭ stadiu de stagnaţiune şi că înăsprirea ei este pentru timpulŭ celŭ mai de aprópe cu totulŭ eschisŭ.

Bruxella, 13 Aprilie — Comitetulŭ electoralŭ alŭ Bonapartiştilorŭ din depărtamentulŭ de nord a avisatŭ la ordinulŭ directŭ alŭ prinţului *Victorŭ Napoleon* 250,000 de francĭ pentru agitaţiunĭ în favórea lui *Boulanger*.

Bucurescĭ, 13 Aprilie. — Camera a votatŭ în cea mai mare parte fără de nicĭ o desbatere diferitele posiţiunĭ ale bugetului. Probabilŭ că Sâmbătă sesiunea camerelorŭ va fi amânată. Guvernulŭ a disolvatŭ consiliulŭ comunalŭ alŭ Bucurescenilorŭ, însărcinândŭ o colisiune cu purtarea interimistică a agendelorŭ.

Panciova, 13 Aprilie — O parte a oraşului este inundată. Multe case s'au surpatŭ. Apa cresce mereu şi crescerea ei lăţesce la noi şi în numeróse alte localităţĭ spaima şi gróza.

DIVERSE.

Comerţŭ cu ómenĭ în Brasilia. Sub titlulŭ „introducerea emigranţilorŭ“ diarulŭ brasilianŭ oficiosŭ, care apare în Rio de Janerio, „Jornal do Comercio“ publică următorulŭ contractŭ încheiatŭ între guvernulŭ brasilianŭ şi unŭ agentŭ germanŭ: „La secretariatulŭ ministerului de rĕsboiu s'a încheiatŭ erĭ unŭ contractŭ între guvernŭ şi R. O. Lobedanz, domiciliatŭ în Homburg, pentru importarea în terminŭ de unŭ anŭ a 6000 locuitorĭ germanĭ, austro-ungarĭ séu de altă naţionalitate, dintr'una din ţĕrile Europei de nordŭ. Emigranţii trebue sĕ fiă sănĕtoşĭ, voinicĭ şi cu bune năravurĭ, şi vêrsta lorŭ sĕ nu trécă peste 45 anĭ, afară de casulŭ când cine-va ar fi capŭ de familiă, celŭ puţinŭ două treimĭ dintre emigranţĭ trebuie sĕ întemeieze familii. Ei vorŭ fi transportaţĭ în vapóre de clasa ânteiu, carĭ vorŭ fi arangeate în modŭ corĕspundĕtorŭ, şi anteprenorulŭ este obligatŭ sĕ reîntórcă în patriă, cu cheltuiala sa, pe aceia, carĭ nu corĕspundŭ condiţiunilorŭ stabilite. Emigranţii vorŭ fi debărcaţĭ în portulŭ dela Rio séu dela Santos, de unde vorŭ puté merge în localitatea ce şĭ-o vorŭ alege, guvernulŭ le acórdă tóte avantagiile carĭ suntŭ prevĕdute în lege în favorulŭ emigranţilorŭ. Dreptŭ banĭ de drumŭ statulŭ va plăti 4 funţĭ sterlingĭ pentru fiecare emigrantŭ trecutŭ de 12 anĭ, 2 funţĭ pentru unŭ copilŭ dela 7 până la 12 anĭ şi 1 funtŭ pentru copii dela 3 până la 7 anĭ. Nu cumva este vorba d'a se importa sclavĭ albĭ?

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 1 Aprilie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.55	Vênd.	8.57
Argintŭ românescŭ .	„	8.48	„	8.52
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.04
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.35
Imperialĭ	„	10.32	„	10.35
Galbinĭ	„	5.90	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	104.5	„	105.50
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Aprilie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	94.25
Renta de hârtiă 5%	85.05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	150.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	96.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	110.
Bonurĭ rurale ungare	104.40
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.40
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.75
Bonurĭ rurale Transilvane	104.
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	123.
Losurile pentru regularea Tiseĭ şi Seghedinului	124.25
Renta de hârtiă austriacă	78.35
Renta de argintŭ austriacŭ	80.65
Renta de aurŭ austriacă	110.75
Losurĭ din 1860	132.60
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	863.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	272.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	272.10
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.97
Napoleon-d'orĭ	10.03½
Mărcĭ 100 împ. germane	62.30
Londra 10 Livres sterlinge	126.80

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.